

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 87

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 6 februarie 2020

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		ACTE ALE AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE	
Decizia nr. 614 din 10 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	2-4	933. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale Partidului Alianța Liberalilor și Democraților — ALDE, parte a Alianței Electorale „UN OM”, cu ocazia alegerii Președintelui României din data de 10 noiembrie 2019	14
Decizia nr. 667 din 29 octombrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, ale Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, ale Hotărârii Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.014/2015 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016	5-8	1.153. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale Partidului Națiunea Română, cu ocazia alegerilor pentru Președintele României din anul 2019.....	14-15
Decizia nr. 784 din 28 noiembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală	9-12	1.225. — Raport privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale ale Partidului PRO ROMÂNIA, parte a Alianței Electorale „UN OM”, cu ocazia alegerii Președintelui României din data de 10 noiembrie 2019 ..	15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE		ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR STOMATOLOGI DIN ROMÂNIA	
3.125. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind structura anului școlar 2020—2021.....	13	29/2CN/2019. — Decizie pentru modificarea și completarea Deciziei Consiliului național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România nr. 24/2CN/2019 privind eliberarea certificatului de membru al Colegiului Medicilor Stomatologi din România.....	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 614

din 10 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, excepție ridicată de Costel Gagiu în Dosarul nr. 22.121/301/2016 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.815D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că în această materie există precedent constituțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 26 septembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 22.121/301/2016, **Tribunalul București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții**. Excepția a fost ridicată de Costel Gagiu într-o cauză având ca obiect obligația de a face, respectiv desființarea construcțiilor executate fără autorizație de construire, conform măsurilor dispuse prin procesul-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor, desființarea și aducerea imobilului la stadiul inițial, pe cheltuiala sa.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține, în esență, că din modul de redactare a normei nu se poate stabili cu claritate dacă, într-o ipoteză precum cea reținută de legiuitor, când persoanele sancționate contravențional au oprit executarea lucrărilor, dar nu s-au conformat în termen celor dispuse prin procesul-verbal de constatare a contravenției, instanța sesizată va avea posibilitatea să dispună o altă soluție decât cea expresă și limitativă prevăzută de textul criticat, respectiv: „a) încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației; b) desființarea construcțiilor realizate nelegal.” Se apreciază că, dimpotrivă, din interpretarea literară a textului, respectiv gramaticală, unica concluzie ce se poate trage, ținând cont de faptul că legiuitorul a înțeles să folosească sintagma „pentru a dispune”, este aceea că soluția ce poate fi pronunțată de instanță este strict limitată la cele două variante prevăzute de textul criticat, respectiv „a) încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației;” și „b) desființarea construcțiilor realizate nelegal.”

6. Se afirmă că dispozițiile de lege criticate nu ar putea fi interpretate în sensul că lasă la aprecierea instanței oportunitatea aplicării acestei sancțiuni, a desființării sau a încadrării lucrărilor în prevederile autorizației, prin luarea în considerare a circumstanțelor concrete și reale, precum și prin aprecierea gravității faptei și a gradului de afectare a interesului general, respectiv starea de pericol concret generată.

7. Or, într-o astfel de situație, rolul instanței ar fi redus la a face simpla constatare a întrunirii elementelor materiale prevăzute în ipoteza normei, nemaivând un drept de apreciere în stabilirea și aplicarea sancțiunii. Ca atare, în opinia autorului, instanța nu va mai face un act de justiție, ci un simplu act de aplicare a legii, între cele două măsuri fiind o deosebire de substanță.

8. Autorul excepției apreciază că măsura desființării bunului/construcției reprezintă o veritabilă ingerință în dreptul la „un bun”, în accepțiunea art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Însă alin. (2) al aceluiași articol, deși prevede anumite excepții de la protecția garantată de alin. (1), stabilește în ce măsură această ingerință este permisă, respectiv este prevăzută de lege, este necesară într-o societate democratică și proporțională. Or, analiza proporționalității se face prin luarea în considerare atât a circumstanțelor cauzei, cât și a intereselor aflate „în joc”, mai exact găsirea unui echilibru între interesul general de respectare a legalității și protecției cu privire la construcțiile neautorizate și interesul titularului bunului de a i se respecta proprietatea.

9. În final, autorul consideră că se impune o analiză, în concret, a circumstanțelor ce au determinat o eventuală neobținere a autorizației în termenul stabilit, în funcție de care se va aprecia vinovăția contravenientului și, în final, proporțional cu aceasta, se va aplica sancțiunea.

10. **Tribunalul București — Secția a V-a civilă** își exprimă opinia în sensul că dispozițiile de lege criticate nu contravin art. 1 alin. (3), art. 44 și art. 53 alin. (1) din Constituție, însă, prin modul de interpretare, acestea ar putea contraveni prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (2) și ale art. 53 alin. (2).

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, având în vedere că din examinarea art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, în corelare cu celelalte prevederi ale legii, prin care legiuitorul asigură respectarea normelor privind disciplina și calitatea în construcții — inclusiv cu privire la măsurile de prevenție și/sau de repunere în situația anterioară în cazul unor construcții edificate cu încălcarea legii —, nu rezultă niciun fel de dispoziții de natură să încalce prevederile constituționale invocate de autor. De altfel, dispozițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, inclusiv prin raportare la dispozițiile constituționale invocate de autor în prezenta cauză și prin prisma unor critici de neconstituționalitate asemănătoare, Curtea Constituțională constatând conformitatea acestora cu normele și principiile fundamentale referitoare la liberul acces la justiție și dreptul de proprietate. În acest sens, a se vedea, spre exemplu,

Decizia nr. 1.612 din 26 noiembrie 2009, Decizia nr. 1.535 din 25 noiembrie 2010 și Decizia nr. 1.123 din 8 septembrie 2011.

13. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 sunt constituționale, deoarece nu se poate susține că prin desființarea unei construcții nelegal executate s-ar încălca dreptul de proprietate, întrucât demolarea, dispusă de o instanță judecătorească la finalul unui proces în care s-au putut formula apărări și administra probe, este consecința nerespectării de către constructor a prevederilor imperative ale legii privitoare la autorizările necesare edificării imobilului respectiv. În privința criticilor de neconstituționalitate a prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, prin raportare la art. 21 din Constituție, precizează că instanța de judecată va soluționa cauza și va dispune măsurile corespunzătoare în cadrul unui litigiu de natură să asigure părților, deci și părâtului, toate garanțiile procedurale pe care le presupune exercitarea liberului acces la justiție și dreptul la un proces echitabil. De asemenea, textul legal criticat nu impune restrângerea exercițiului vreunui drept sau vreunei libertăți constituționale.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „(1) În cazul în care persoanele sancționate contravențional au oprit executarea lucrărilor, dar nu s-au conformat în termen celor dispuse prin procesul-verbal de constatare a contravenției, potrivit prevederilor art. 28 alin. (1), organul care a aplicat sancțiunea va sesiza instanțele judecătorești pentru a dispune, după caz:

- a) încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației;
- b) desființarea construcțiilor realizate nelegal.”

17. Curtea observă că art. 28 alin. (1) din Legea nr. 50/1991, la care face trimitere norma criticată, prevede că „(1) Odată cu aplicarea amenzii pentru contravențiile prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. a) și b) se dispune oprirea executării lucrărilor, precum și, după caz, luarea măsurilor de încadrare a acestora în prevederile autorizației sau de desființare a lucrărilor executate fără autorizație ori cu nerespectarea prevederilor acesteia, într-un termen stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției.”

18. Autorul excepției consideră că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul român, ale art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 44 privind dreptul de proprietate privată și ale art. 53 alin. (1) referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, relativ la dispozițiile Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, în jurisprudența sa, a statuat că acest act normativ reglementează condițiile în care trebuie să aibă loc executarea lucrărilor de construcții, stabilind în sarcina deținătorului titlului de proprietate asupra unui imobil — teren și/sau construcții — anumite obligații ce derivă din necesitatea protejării interesului general pe care urbanismul și amenajarea teritoriului, precum și securitatea și siguranța în construcții îl reprezintă. Curtea a reținut, de asemenea, că prin obligația obținerii autorizației de construcție și prin tragerea la răspundere a celor care nu respectă această

obligație se protejează drepturile și libertățile celorlalte persoane, iar activitatea de edificare sau desființare a construcțiilor de orice natură trebuie să se supună rigorilor legii. S-a arătat, totodată, că obligația obținerii autorizației de construcție are drept scop prevenirea consecințelor negative în cazul unor construcții necorespunzătoare, astfel încât îndeplinirea acestei obligații are în vedere prevenirea consecințelor unor sinistre în cazul executării unor construcții necorespunzătoare, ceea ce justifică reglementarea restrictivă, prin Legea nr. 50/1991, a autorizării executării lucrărilor de construcții. Așa fiind, amplasarea, proiectarea, executarea și funcționarea construcțiilor sunt operațiuni care trebuie să respecte planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și anumite standarde de calitate și siguranță. În acest sens, a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 4 din 18 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 23 martie 2005, Decizia nr. 409 din 14 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 709 din 5 august 2005, Decizia nr. 1.348 din 19 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 847 din 17 decembrie 2010, sau Decizia nr. 936 din 7 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 25 august 2011.

20. Curtea a subliniat, totodată, faptul că relevante în acest sens sunt și dispozițiile art. 1 pct. 2 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care prevăd că statele semnatare ale Convenției pot „adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general [...]”. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în Hotărârea din 19 decembrie 1989, pronunțată în Cauza *Mellacher și alții împotriva Austriei*, paragraful 45, a statuat că astfel de legi sunt „necesare și obișnuite în domeniul construcțiilor, care, în societățile moderne, sunt o preocupare centrală a politicilor economice și sociale. Pentru a implementa astfel de politici, legislativul trebuie să aibă o largă marjă de apreciere atât în ceea ce privește stabilirea existenței unei probleme de interes public ce necesită măsuri de control, cât și în alegerea unor modalități de aplicare detaliate pentru implementarea măsurilor vizate”.

21. Raportat la materia analizată, prin Decizia nr. 142 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356 din 8 mai 2019, paragraful 43, Curtea a reținut că legiuitorul, consacrand importanța domeniului executării lucrărilor de construcții, a edictat o serie de reglementări speciale, prin care se asigură respectarea regimului construcțiilor, respectiv al calității și disciplinei în construcții, în acest sens fiind: Legea nr. 50/1991, care consacră principiul potrivit căruia executarea lucrărilor de construcții, în cazul în care legea nu dispune altfel, este permisă numai pe baza unei autorizații de construire sau de desființare, la solicitarea titularului unui drept real asupra unui imobil — teren și/sau construcții — identificat prin număr cadastral; Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 839/2009, care au fost elaborate în conformitate cu prevederile acestei legi și pentru aplicarea ei, în corelare cu actele normative specifice din domeniile construcțiilor, al amenajării teritoriului și urbanismului, al administrației publice, al proprietății funciare, precum și cu alte acte normative complementare domeniilor menționate, aflate în vigoare, cum ar fi, spre exemplu, Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 20 noiembrie 2006, sau legislația specifică din domeniul gazelor, petrolului, energiei electrice și comunicațiilor, domenii din care fac parte lucrările; Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 765 din 30 septembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, prin care se instituie sistemul calității în construcții, care să conducă la realizarea și exploatarea unor construcții de calitate corespunzătoare, în scopul protejării vieții oamenilor, a bunurilor acestora, a societății și a mediului înconjurător, precum și la prevenirea consecințelor negative în cazul edificării unor

construcții necorespunzătoare, cu încălcarea legislației în vigoare. În acest act normativ se prevede că sistemul calității în construcții se aplică în mod diferențiat în funcție de categoriile de importanță ale construcțiilor, conform regulamentelor și procedurilor de aplicare a fiecărei componente a sistemului, iar clasificarea în categorii de importanță a construcțiilor se face în funcție de complexitate, destinație, mod de utilizare, grad de risc sub aspectul siguranței, precum și după considerente economice; Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 373 din 10 iulie 2001, potrivit căreia scopul de bază al amenajării teritoriului îl constituie armonizarea la nivelul întregului teritoriu a politicilor economice, sociale, ecologice și culturale, stabilite la nivel național și local pentru asigurarea echilibrului în dezvoltarea diferitelor zone ale țării, urmărindu-se creșterea coeziunii și eficienței relațiilor economice și sociale dintre acestea. De asemenea, urbanismul are ca principal scop stimularea evoluției complexe a localităților, prin elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare spațială, durabilă și integrată, pe termen scurt, mediu și lung.

22. În ceea ce privește respectarea disciplinei în construcții, prin Decizia nr. 1.535 din 25 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 21 ianuarie 2011, Curtea a reținut că legiuitorul a atribuit instanței judecătorești un dublu rol. Astfel, aceasta poate fi chemată să verifice legalitatea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, potrivit art. 35 alin. (2) din Legea nr. 50/1991. De asemenea, aceasta poate interveni, la cererea organului care a aplicat sancțiunea cuprinsă în procesul-verbal, pentru a stabili dacă se impune sau nu obligarea contravenientului la încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației sau desființarea construcțiilor realizate ilegal, fixând și termenele de executare a măsurilor dispuse, astfel cum prevede art. 32 alin. (1) și (2) din Legea nr. 50/1991. Cu aceste privilegii, contravenientul își poate exercita neîngrădit toate drepturile și garanțiile procesuale care condiționează, într-un stat de drept, democratic, exercitarea dreptului la un proces echitabil.

23. Cu privire la critica de neconstituționalitate potrivit căreia dispozițiile de lege supuse controlului contravin accesului liber la justiție, prin Decizia nr. 1.595 din 9 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 2 februarie 2011, Curtea a reținut că instanța de judecată va soluționa cauza și va dispune măsurile corespunzătoare în cadrul unui litigiu de natură să asigure părților, deci și părâtului, toate garanțiile procedurale pe care le presupune exercitarea liberului acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

24. În acest context, Curtea nu poate reține susținerile potrivit cărora sintagma „pentru a dispune” din cuprinsul dispozițiilor de lege criticate nu permite instanței să aprecieze asupra cauzei și limitează soluția acesteia la cele două variante prevăzute de text. Articolul 22 din Codul de procedură civilă consacră

principiul aflării adevărului în procesul civil, deziderat al oricărei proceduri judiciare într-un stat de drept. Astfel, respectând principiul legalității, judecătorul va soluționa litigiul aplicând dispozițiile legale incidente în cauză și ori de câte ori legea îi rezervă puterea de apreciere sau îi cere să țină seama de toate circumstanțele cauzei, acesta va ține seama, între altele, de principiile generale ale dreptului, de cerințele echității și de buna-credință. Ca atare, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate sub aspectul sintagmei „pentru a dispune” nu îngreșesc puterea de apreciere a judecătorului care va stăruie în aflarea adevărului, dispunând, după caz, fie încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației, fie desființarea construcțiilor realizate ilegal.

25. Referitor la critica potrivit căreia măsura desființării bunului/construcției reprezintă o veritabilă ingerință în dreptul la „un bun”, prin Decizia nr. 1.123 din 8 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 9 noiembrie 2011, Curtea a statuat că art. 44 din Constituție referitor la garantarea dreptului de proprietate stabilește că limitele și conținutul acestuia sunt stabilite prin lege, iar alin. (7) al aceluiași text constituțional prevede că dreptul de proprietate obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului. De asemenea, din jurisprudența Curții Constituționale și din cea a Curții Europene a Drepturilor Omului se desprinde ideea că dreptul de proprietate nu este unul absolut, ci comportă unele limitări, care trebuie să păstreze un echilibru între interesul general și interesul privat al cetățenilor. În acest sens sunt, spre exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 144 din 25 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 419 din 11 mai 2004, și hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 23 septembrie 1982, pronunțată în Cauza *Sporrong și Lönnroth împotriva Suediei*, din 28 octombrie 1999, pronunțată în Cauza *Brumărescu împotriva României*, și din 21 aprilie 2005, pronunțată în Cauza *Basoukou împotriva Greciei*.

26. Totodată, prin Decizia nr. 142 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 6 mai 2011, și Decizia nr. 159 din 28 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 270 din 24 martie 2006, Curtea a reținut că, „în ceea ce privește edificarea de construcții, nu se poate susține că prin desființarea unei construcții ilegal executate s-ar încălca dreptul de proprietate, întrucât demolarea, dispusă de o instanță judecătorească la finalul unui proces în care s-au putut formula apărări și administra probe, este consecința nerespectării de către constructor a prevederilor imperative ale legii privitoare la autorizările necesare edificării imobilului respectiv”.

27. Cât privește invocarea prevederilor art. 53 din Constituție, Curtea reține că aceste norme nu au incidență în cauză, de vreme ce nu s-a reținut restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Costel Gagiu în Dosarul nr. 22.121/301/2016 al Tribunalului București — Secția a V-a civilă și constată că dispozițiile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a V-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 667

din 29 octombrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, ale Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, ale Hotărârii Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.014/2015 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, raportate la dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, ale Hotărârii Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.014/2015 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite. Excepția a fost ridicată de Mihaela Albu și alții în Dosarul nr. 381/111/2016* al Tribunalului Bihor — Secția I civilă și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 73D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.354D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 și ale art. 29 din Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016. Excepția a fost ridicată de Gheorghe Ghiulai-Pop în Dosarul nr. 2.218/100/2018 al Tribunalului Maramureș — Secția I civilă.

4. La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției. Lipsește partea Societatea Urbis — S.A. din Baia Mare. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 73D/2018 și nr. 1.354D/2019, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Autorul excepției nu se opune conexării dosarelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea

dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 1.354D/2019 la Dosarul nr. 73D/2018, care este primul înregistrat

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul domnului Gheorghe Ghiulai-Pop care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 19/2000 dau dreptul Guvernului să emită normele de aplicare a legii, dar prin aceste norme a fost limitat dreptul constituțional prevăzut la art. 41 alin. (2). Potrivit acestora, până la 31 decembrie 2002, angajatorul a fost obligat să facă acele demersuri necesare reavizării grupelor de muncă. Ulterior, nu s-a mai regăsit obligativitatea respectării aceluși drept constituțional. Apoi, în anul 2007, a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 246/2007, care a acordat dreptul de reavizare a grupei de muncă doar acelor angajatori care au deținut avizul până în 2007, nemaexistând posibilitatea altor angajatori să solicite reavizarea grupei de muncă sau încadrarea în grupa de muncă. Aceleași aspecte discriminatorii se regăsesc în toate celelalte hotărâri ale Guvernului criticate. Acțiunile deschise în instanțe pentru redobândirea grupelor de muncă de către acei muncitori aflați în pragul pensionării au fost respinse în baza Deciziei nr. 12 din 23 mai 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Autorul excepției consideră că este încălcat și art. 16 alin. (2) din Constituție.

7. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată. În acest sens invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

8. Prin Încheierea din 12 decembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 381/111/2016*, **Tribunalul Bihor — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, raportate la dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, ale Hotărârii Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.014/2015 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în**

condiții deosebite. Excepția a fost ridicată de Mihaela Albu și alții în cadrul unui litigiu de muncă.

9. Prin Încheierea din 10 aprilie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.218/100/2018, **Tribunalul Maramureș — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 și ale art. 29 din Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016.** Excepția a fost ridicată de Gheorghe Ghiulai-Pop cu prilejul soluționării unei acțiuni în care a solicitat încadrarea activității desfășurate în condiții deosebite de muncă.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia arată, în esență, că dispozițiile de lege criticate au fost interpretate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 în sensul că „nu este deschisă calea unei acțiuni în constatarea de drept comun a condițiilor deosebite de muncă în care angajații și-au desfășurat activitatea după data de 1 aprilie 2001 și nici a acțiunii în obligare a angajatorilor la încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții, atunci când aceștia din urmă nu au obținut sau, după caz, nu au reînnoit avizele pentru încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții”. Prin această interpretare, dispozițiile de lege criticate au devenit neconstituționale, aducând atingere atât dreptului de acces la justiție, cât și dreptului la ocrotirea sănătății. Astfel, angajații nu mai dețin nicio pârghie legală de a sancționa un angajator care refuză să își înnoiască avizele privitoare la încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite și/sau speciale, deși lucrează în continuare în aceleași condiții cu risc. Blocând accesul lucrătorilor la o procedură care să permită încadrarea locurilor de muncă în condiții speciale/deosebite de muncă, angajatorilor li se asigură practic și degrevarea de obligațiile ce le revin de a îmbunătăți continuu condițiile de la locul de muncă în raport cu noile standarde ce definesc normele de securitate și sănătate în muncă, întrucât sunt asigurați că toate locurile de muncă ce au fost excluse de la procedura administrativă nu vor mai putea fi niciodată reevaluate pentru a fi reîncadrate în condiții deosebite de muncă, fapt ce contravine art. 41 alin. (2) din Constituție. În același timp, se creează o discriminare ce contravine art. 16 și art. 20 alin. (1) din Constituție.

11. Autorii excepției consideră că prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 Înalta Curte de Casație și Justiție s-a substituit legiuitorului, încălcând principiul separației puterilor în stat și principiile statului de drept, întrucât a instituit un nou criteriu discriminatoriu și injust, îngrijind salariaților accesul la justiție și exonerând angajatorii de răspunderea civilă și penală pentru încălcarea unor drepturi fundamentale.

12. **Tribunalul Bihor — Secția I civilă** se pronunță doar cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate, fără a-și exprima opinia cu privire la temeinicia acesteia.

13. **Tribunalul Maramureș — Secția I civilă** consideră că modul de interpretare dat de Înalta Curte de Casație și Justiție respectă prevederile constituționale invocate. Intervenția instanței supreme a fost determinată de practica neunitară constatată în privința unor litigii de natura celor care sunt soluționate în cauza în care s-a invocat excepția de neconstituționalitate.

14. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

15. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, autorii excepției critică și dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 martie 2001, cu modificările și completările ulterioare, cele ale Hotărârii Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 169 din 9 martie 2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale Hotărârii Guvernului nr. 1.014/2015 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 986 din 31 decembrie 2015. Curtea constată că autorii excepției critică dispozițiile acestor acte normative în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 din 10 noiembrie 2016. Totodată, Curtea observă că Legea nr. 19/2000 a fost abrogată prin art. 196 lit. a) din Legea nr. 263/2010, însă, având în vedere cele reținute prin Decizia din 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, potrivit căreia „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare”, urmează să analizeze constituționalitatea acestui text de lege, aplicabil în cauzele în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Dispozițiile art. 19 din Legea nr. 19/2000 și ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 au următorul conținut:

— Art. 19 din Legea nr. 19/2000: „(1) *În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții deosebite reprezintă acele locuri care, în mod permanent sau în anumite perioade, pot afecta esențial capacitatea de muncă a asiguraților datorită gradului mare de expunere la risc.*

(2) *Criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, pe baza propunerii comune a Ministerului Muncii și Protecției Sociale și a Ministerului Sănătății.*

(3) *Hotărârea Guvernului prevăzută la alin. (2) se va adopta în termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.*

(4) *Locurile de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin contractul colectiv de muncă sau, în cazul în care nu se încheie contracte colective de muncă, prin decizia organului de conducere legal constituit, cu respectarea criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute la alin. (2).*

(5) *Avizul inspectoratului teritorial de muncă este obligatoriu pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite.”*

— Art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010: „(1) *Sunt încadrate în condiții deosebite locurile de muncă stabilite în baza criteriilor și metodologiei prevăzute de legislația în vigoare la data încadrării acestora.*”

19. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile de lege criticate sunt contrare următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (3), (4) și (5) privind statul de drept, separația puterilor în stat și obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 11 alin. (1) privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 alin. (1) referitor la universalitate, art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 34 referitor la ocrotirea sănătății, art. 57 referitor la exercitarea drepturilor și libertăților cu bună-credință, art. 148 alin. (4) privind integrarea în Uniunea Europeană și art. 149 privind aderarea la Tratatul Atlanticului de Nord.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține mai întâi că, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, dispozițiile hotărârilor Guvernului nr. 261/2001, nr. 246/2007 și nr. 1.014/2015 nu pot constitui obiect al controlului de constituționalitate, astfel că, în ceea ce privește dispozițiile acestor acte normative, excepția este inadmisibilă.

21. Cât privește critica de neconstituționalitate adusă dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 și ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, Curtea constată că autorii excepției au în vedere interpretarea dată acestor texte de lege de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii dispozițiilor prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016. Autorii excepției consideră că, drept urmare a acestei interpretări, salariații nu mai dețin nicio pârghie legală de a sancționa un angajator care refuză să-și reînnoiască avizele privitoare la încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite și/sau speciale.

22. Față de această critică, Curtea reține că, prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, paragrafele 53—60, instanța supremă a decis că „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportate la art. 2 alin. (2), art. 3, 4, 11, 12, 15, 16 și 18 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 1—4, art. 7—9, art. 13 alin. (4) și art. 13¹ din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, nu este deschisă calea unei acțiuni în constatare de drept comun a condițiilor deosebite de muncă în care angajații și-au desfășurat activitatea după data de 1 aprilie 2001 și nici a acțiunii în obligare a angajatorilor la încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții, atunci când aceștia din urmă nu au obținut sau, după caz, nu au reînnoit avizele pentru încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții”.

23. Pentru a se pronunța astfel, instanța supremă a avut în vedere că preluarea locurilor de muncă, activităților și categoriilor profesionale care, anterior datei de 1 aprilie 2001, erau încadrate în grupele I și a II-a de muncă în noua categorie de activități desfășurate în condiții deosebite nu s-a realizat automat, *ope legis*, ci, potrivit art. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001, a fost necesar ca angajatorii care aveau locuri de muncă, activități și categorii profesionale încadrate în fostele grupe superioare de muncă să le reevalueze în noua procedură în vederea încadrării în condiții deosebite, respectând dispozițiile acestei hotărâri, până la data de 31 decembrie 2002. Ulterior, prin art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007, s-a prevăzut posibilitatea de reînnoire a avizelor de încadrare, acordate

potrivit Hotărârii Guvernului nr. 261/2001, în urma parcurgerii metodologiei stabilite prin noua reglementare. În sfera de reglementare a acestui act normativ intrau, potrivit art. 1 alin. (2), numai angajatorii care dețineau avize valabile de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite și care nu au realizat, prin măsurile adoptate până la acea dată, normalizarea condițiilor de muncă. Totodată, după data de 9 martie 2007, când a intrat în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 246/2007, nu mai este posibilă emiterea avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, ci doar reînnoirea etapizată a avizelor deja acordate. La data de 1 ianuarie 2011 a intrat în vigoare Legea nr. 263/2010, care a abrogat Legea nr. 19/2000. Potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, sunt considerate încadrate în condiții deosebite doar locurile de muncă stabilite în baza criteriilor și metodologiei prevăzute de legislația în vigoare la data încadrării acestora. Prin articolul unic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 65/2015 pentru completarea art. 29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobată prin Legea nr. 108/2016, în cuprinsul art. 29 din Legea nr. 263/2010 au fost introduse noi alineate, alin. (11) și (12), potrivit cărora locurile de muncă pot fi menținute în condiții deosebite, prin reînnoirea avizelor de încadrare pe baza metodologiei stabilite prin hotărâre a Guvernului pentru o perioadă de maximum 3 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2016, termen în care angajatorii au obligația de a normaliza condițiile de muncă. Aceste dispoziții confirmă prioritatea legiuitorului pentru normalizarea condițiilor de muncă, încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite fiind tratată legislativ ca o alternativă subsidiară și temporară, supusă unor condiții de recunoaștere și menținere strict reglementate la nivel infralegislativ. În aplicarea prevederilor art. 29 alin. (11) din Legea nr. 263/2010, a fost emisă Hotărârea Guvernului nr. 1.014/2015, în vigoare din data de 1 ianuarie 2016, care, în esență, instituie aceleași etape anterior prevăzute prin Hotărârea Guvernului nr. 246/2007. Din sfera sa de aplicare, expres și limitativ determinată prin art. 1 alin. (2), fac parte doar angajatorii care dețineau la data de 31 decembrie 2015 avizul de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite reînnoit și care nu au realizat până la această dată măsurile necesare în vederea normalizării condițiilor de muncă pentru locurile de muncă în condiții deosebite.

24. În concluzie, având în vedere această evoluție legislativă, instanța supremă, prin paragrafele 81—83 și 90 din decizia mai sus amintită, a reținut că instanța de judecată nu se poate substitui organelor administrative, eludând procedura ce intră în competența acestora, pentru a recunoaște apartenența unor locuri de muncă la categoria celor aflate în astfel de condiții. În acest sens, dacă avizele emise pentru angajator, ce nu includ locurile de muncă ale reclamanților, nu au fost contestate în procedura administrativă prevăzută de art. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001, iar ulterior, la instanța de contencios administrativ ori, după caz, în condițiile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007, fie la Inspekția Muncii, fie direct la instanța de judecată competentă, acestea se bucură de prezumția de legalitate. Absența acestor acte administrative prezumă că activitatea se desfășoară în condiții normale. De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că instanțele de judecată nu se pot substitui partenerilor sociali și autorităților administrative cu atribuții în aplicarea legii (inspectorate teritoriale de muncă, Inspekția Muncii și Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare), îndrituite să constate, în cadrul unei proceduri strict reglementate, condițiile concrete de muncă, situația medicală a lucrătorilor care au activat/activează în aceste locuri de muncă, să analizeze planul de prevenire și protecție întocmit de angajator pentru îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor și să dispună, în final, încadrarea sau nu a unor locuri

de muncă în condiții deosebite. Cu atât mai mult, la reînnoirea avizului nu au vocație decât unitățile care l-au obținut în etapa precedentă. Prin urmare, instanța supremă a reținut că încadrarea locurilor de muncă în condiții superioare de muncă era de competența autorităților administrative, competență ce se exercita prin emiterea și, după caz, refuzul de emitere a avizelor ori de reînnoire a celor deja acordate. Aceste acte administrative tipice ori asimilate, după caz, erau supuse controlului de plină jurisdicție din partea instanțelor de contencios administrativ, prin care se putea sancționa pasivitatea ori neglijența angajatorului și/sau a reprezentanților angajaților de a iniția și derula procedura pentru încadrarea locurilor de muncă ale angajaților în condiții deosebite.

25. Analizând considerentele Deciziei nr. 12 din 23 mai 2016, Curtea constată că acestea nu instituie o interdicție pentru salariați de a-și susține interesele în ceea ce privește încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite, ci explică și circumscriu condițiile legale în care salariații își pot apăra drepturile lor, având în vedere legislația aplicabilă în materie. Această interpretare nu este contrară prevederilor constituționale referitoare la accesul liber la justiție, de vreme ce, așa cum s-a statuat în jurisprudența Curții Constituționale, acest drept fundamental nu este un drept absolut, iar stabilirea unor termene și condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie, în sine, o încălcare a acestui drept fundamental. În acest sens sunt, spre exemplu, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, și Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006. În mod asemănător, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, din care poate fi amintită, cu titlu de exemplu, Hotărârea din 26 ianuarie 2006, pronunțată în Cauza *Lungoci contra României*, paragraful 36, a statuat că accesul liber la justiție implică prin natura sa o reglementare din partea statului

și poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului.

26. De altfel, și Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 806 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 14 martie 2019, paragrafele 26—28, a reținut că, având în vedere complexitatea și specificitatea expertizei necesare încadrării unor locuri de muncă în condiții deosebite sau speciale, legiuitorul a optat pentru o procedură în care inițiativa aparține partenerilor sociali, respectiv angajatorilor împreună cu sindicatele reprezentative potrivit legii sau, după caz, cu reprezentanții angajaților în cadrul comitetului de securitate și sănătate în muncă ori cu responsabilul cu protecția muncii, iar evaluările se realizau de către autoritățile administrative cu atribuții specifice în domeniu. Prin urmare, Curtea a constatat că legiuitorul nu a avut în vedere acordarea competenței de a evalua îndeplinirea condițiilor speciale ale unor locuri de muncă instanțelor de judecată, ci unor autorități administrative, specializate, dar a apreciat că această opțiune legislativă nu poate avea, *per se*, semnificația încalcării dreptului de acces la justiție, de vreme ce legiuitorul este liber să stabilească modalitatea cea mai adecvată în care evaluarea acestor condiții corespunde obiectivelor avute în vedere și organele cele mai competente să realizeze această evaluare.

27. În mod adițional celor reținute în jurisprudența sa anterioară, Curtea reține și faptul că dispozițiile de lege criticate, precum și Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, nu se referă la posibilitatea lucrătorilor de a solicita angajatorului respectarea legislației în vigoare referitoare la normalizarea condițiilor de muncă, ci doar la încadrarea unor locuri de muncă în condiții deosebite, astfel că este lipsită de temeii susținerea potrivit căreia, prin textele de lege supuse analizei de constituționalitate, angajatorilor li s-ar asigura degrevarea de obligațiile ce le revin de a îmbunătăți continuu condițiile de la locul de muncă în raport cu noile standarde ce definesc normele de securitate și sănătate în muncă.

28. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, ale Hotărârii Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.014/2015 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, excepție ridicată de Mihaela Albu și alții în Dosarul nr. 381/111/2016* al Tribunalului Bihor — Secția I civilă și de Gheorghe Ghiulai-Pop în Dosarul nr. 2.218/100/2018 al Tribunalului Maramureș — Secția I civilă.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceiași autori în aceleași dosare ale Tribunalului Bihor — Secția I civilă și Tribunalului Maramureș — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, ale art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Bihor — Secția I civilă și Tribunalului Maramureș — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 octombrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 784

din 28 noiembrie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6)
din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Mircea Liviu Jițea în Dosarul nr. 880/44/2017 al Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 17 octombrie 2019 și au fost consemnate în încheierea de la acel termen, când, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, precum și ale art. 396 din Codul de procedură civilă, Curtea a amânat pronunțarea pentru data de 28 noiembrie 2019.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Decizia penală nr. 1.173 din 6 noiembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 880/44/2017, **Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Mircea Liviu Jițea în soluționarea apelului formulat împotriva Încheierii din 16 octombrie 2017, pronunțată de Tribunalul Galați în Dosarul nr. 6.413/121/2013, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor precitate. Autorul excepției a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unui concurs de infracțiuni (inițiere, constituire de grup infracțional organizat, aderare sau sprijinire a unui asemenea grup), actul de sesizare întemeindu-se pe declarațiile martorului cu identitate protejată Constantinescu Dragoș, audiat, la data de 11 februarie 2013, în condițiile art. 86² alin. 5 din Codul de procedură penală din 1969. Cererea formulată de inculpat, autor al excepției, de încetare a măsurilor de protecție, a fost respinsă, instanța menținând aceste măsuri pe considerentul că subzistă împrejurările avute în vedere de procuror la luarea lor.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că păstrarea în condiții de confidențialitate a ordonanței reglementate la art. 126 alin. (4) din Codul de procedură penală restrânge nejustificat, în mod total și nediferențiat, dreptul inculpatului de a lua cunoștință de conținutul acestei ordonanțe

și de a contesta legalitatea și temeinicia acesteia. Se arată că textul criticat ignoră faptul că, potrivit alin. (1) al aceluiași art. 126, procurorul poate dispune luarea uneia sau mai multora dintre măsurile enumerate acolo; or, dacă procurorul dispune doar măsura prevăzută la art. 126 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, împiedicarea inculpatului de a lua cunoștință de conținutul ordonanței este lipsită de rațiune. Pe de altă parte, se arată că acordarea statutului de martor amenințat și luarea măsurilor de protecție nu pot fi soluții arbitrare, ci fundamentate strict pe dispozițiile art. 125 din același cod. Se mai susține că toate actele de urmărire penală și măsurile luate de procuror pot fi atacate cu plângere, conform art. 336 din Codul de procedură penală, drept care nu poate fi exercitat de inculpat, de vreme ce acesta nu cunoaște conținutul ordonanței. Se arată că, pentru aceleași motive, inculpatul nu poate formula cereri și excepții referitoare la legalitatea și temeinicia ordonanței, conform art. 342 din Codul de procedură penală referitor la procedura în camera preliminară. Pentru toate aceste motive, se susține încălcarea prin textul criticat a accesului liber la justiție. Se susține totodată că, dacă într-o cauză penală este acordat în mod nejustificat statutul de martor amenințat ori s-a dispus în mod nejustificat audierea martorului, în lipsa acestuia, prin intermediul mijloacelor audio și video de transmitere, cu vocea și imaginea distorsionate, iar inculpatul nu poate cunoaște conținutul ordonanței de dispunere a acestor măsuri, pentru a putea contesta măsurile astfel dispuse, acestuia îi sunt încălcate dreptul la un proces echitabil, sub aspectul principiului egalității armelor, și dreptul la apărare. Se mai arată că prevederile art. 126 alin. (5) și (6) din Codul de procedură penală încalcă dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate. Se arată că prevederile legale criticate nu specifică dacă procurorul efectuează verificările prevăzute la art. 126 alin. (5) supus analizei doar din oficiu sau și la cerere. Se mai susține că omisiunea stabilirii unei limite obiective a intervalului de timp la care procurorul este obligat să verifice dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție lasă câmp liber arbitrarului judiciar. Cu alte cuvinte, se arată că termenul „rezonabil” folosit de legiuitor conferă procurorului un drept discreționar de a face verificările de rigoare, aspect ce contravine și dreptului la un proces echitabil. De asemenea se arată că din textul criticat nu reiese în mod clar dacă procurorul emite dispoziție motivată doar când dispune încetarea măsurilor de protecție sau și atunci când le menține. Totodată, se susține că textul criticat nu menționează dacă și ordonanța emisă în temeiul art. 126 alin. (5) din Codul de procedură penală are caracterul confidențial prevăzut la alin. (4) al aceluiași articol. De asemenea, referitor la art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală, se arată că acesta este echivoc sub mai multe aspecte. Se susține că art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală a generat o practică judiciară neunitară, prin faptul că nu stabilește organul judiciar competent

să se pronunțe asupra măsurilor de protecție în faza judecării, condiții în care unele instanțe apreciază că acestea sunt de competența lor, iar altele că sunt de competența procurorului. De asemenea se arată că textul criticat nu prevede dacă verificările reglementate sunt periodice și nici intervalul de timp la care acestea se efectuează. Totodată, se susține că din prevederile legale criticate nu rezultă actul prin care se pronunță organul competent și nici regimul acestuia sub aspectul confidențialității și al cenzurii pe calea controlului judiciar. În fine, se mai arată că textul criticat reglementează doar soluția menținerii măsurilor de protecție în faza judecării, nu și încetarea acestora. Este subliniat faptul că toate acestea nu sunt simple critici de redactare defectuoasă a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală sau referitoare la semnalarea unor lacune legislative, ci veritabile critici de neconstituționalitate.

5. Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori opinează că excepția de neconstituționalitate este nefondată. În acest sens reține că, deși art. 127 din Codul de procedură penală nu cuprinde măsuri asemănătoare celor de la art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală, totuși, în art. 128 din Codul de procedură penală se reglementează procedura acordării statutului de martor protejat în cursul judecării cauzei. Reține că, deși măsura acordării statutului de martor protejat a fost preluată de la urmărirea penală, dispozițiile art. 127—128 din Codul de procedură penală se aplică în mod corespunzător. Consideră că existența „martorului protejat” nu contravine dreptului de acces la justiție și dreptului la un proces echitabil, deoarece există infracțiuni care datorită specificului lor nu pot fi probate de acuzare decât cu ajutorul unor martori, care sunt de acord să dea declarații și să ajute la aflarea adevărului cu condiția ca statul să le garanteze protecția identității reale, viața și integritatea corporală a lor și a familiilor lor. Reține că, în cauză, declarația martorului cu identitate protejată nu este singura probă din dosar, existând și alte probe, considerate „convenționale”, cum ar fi declarații ale inculpaților, declarații ale martorilor cu identitate protejată etc. Totodată, reține că, datorită influenței deosebite și puterii financiare de care dispune inculpatul Jitea Mircea Liviu pe raza județului Vrancea, autoritățile judiciare locale nu reacționau în niciun fel la infracțiunile comise de către acesta. A fost necesară intervenția Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Galați și folosirea, printre altele, a unui martor protejat, pentru a deconstrui o vastă rețea infracțională specializată în evaziune fiscală și contrabandă cu alcool etilic.

6. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

7. Avocatul Poporului consideră că prevederile art. 126 alin. (4)—(6) și ale art. 127 din Codul de procedură penală sunt constituționale prin raportare la art. 21 alin. (3) din Constituție, iar dispozițiile art. 126 alin. (5) și (6) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale prin raportare la art. 1 alin. (5) și art. 124 alin. (3) din Legea fundamentală. În acest sens reține că textele de lege criticate reglementează situațiile în care se impune cu prioritate apărarea unor valori și drepturi fundamentale, și anume viața, integritatea corporală, libertatea, bunurile sau activitatea profesională a martorului ori a unui membru de familie al acestuia, în cazurile în care există o suspiciune rezonabilă că

una dintre valorile enumerate ar putea fi pusă în pericol. În aceste situații, legea procesuală penală prevede că „*adresa reală sau datele sale de identitate*” nu sunt cuprinse în declarația martorului [art. 126 alin. (3) din același cod]. Constată, de asemenea, că lipsa publicității acestor date personale nu este de natură a afecta dreptul la un proces echitabil, inculpatului nefiindu-i limitat accesul la garanțiile specifice procesului penal. Art. 129 alin. (3) din Codul de procedură penală stipulează în mod expres dreptul subiecților procesuali principali, al părților și al avocaților acestora de a adresa întrebări martorului protejat audiat. Are în vedere, în acest sens, că reglementarea dreptului de a face plângere împotriva ordonanței prin care s-a acordat statutul de martor amenințat și au fost aplicate măsurile de protecție ar conduce la încălcarea caracterului confidențial al acesteia și, prin urmare, la lipsirea de eficiență a măsurii dispuse. Pe de altă parte, reține că dreptul la apărare al părții este respectat, prin asigurarea, potrivit art. 129 alin. (3) și (4) din Codul de procedură penală, a posibilității adresării de întrebări martorului audiat prin intermediul mijloacelor audio-video, oferindu-se garanțiile corespunzătoare pentru a contrabalansa problemele cauzate apărării prin limitarea drepturilor acesteia. Totodată, măsurile de protecție se conformează unor reguli stricte privind consemnarea declarațiilor martorului, semnarea acestora, aducerea la cunoștința organelor judiciare și verificarea lor. De asemenea, după dispariția pericolului care a determinat luarea acestor măsuri, documentele privind identitatea reală a martorului sunt introduse în dosarul penal. Ca urmare, apreciază că normele legale criticate nu aduc atingere dreptului la apărare, respectiv dreptului la un proces echitabil, în substanța lor, acestea fiind restrânse, în limitele stabilite de art. 53 din Constituție, pentru apărarea drepturilor și libertăților cetățenilor, și anume dreptul la viață, la integritate corporală, libertatea individuală, dreptul de proprietate și dreptul la muncă al martorului ori al unui membru de familie al acestuia. Mai mult, legea procesuală penală include elementele procesuale necesare pentru echilibrarea măsurilor reglementate prin normele criticate.

8. Cu toate acestea, Avocatul Poporului consideră că motivele de neconstituționalitate dezvoltate în cererea de sesizare a Curții Constituționale pot fi reținute prin raportare la art. 1 alin. (5) și art. 124 alin. (3) din Constituție referitoare la previzibilitatea legii, respectiv la principiul independenței justiției. Astfel, criticile autorului excepției sunt fondate în ceea ce privește lipsa reglementării termenului în care procurorul sau instanța de judecată verifică menținerea condițiilor care au determinat luarea măsurilor de protecție. De asemenea reține că, din modul de redactare a art. 126 alin. (5) și (6) din Codul de procedură penală, se poate deduce că, în cursul judecării, procurorul este acela care verifică dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție, menține sau, după caz, dispune încetarea acestora. Prin urmare, apreciază că norma analizată, prin reglementarea competenței procurorului de a dispune în cursul judecării, așadar, ulterior desesizării prin emiterea rechizitoriului, asupra unor măsuri procesuale luate în cursul urmăririi penale, încalcă atât principiul constituțional al independenței justiției, cât și principiul separării funcțiilor judiciare, reglementat de art. 3 din Codul de procedură penală. Arată că, în faza procesuală a judecării, instanța are competența exclusivă de a decide asupra menținerii sau încetării măsurilor procesuale dispuse anterior.

9. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile apărătorului autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit actului de sesizare, dispozițiile art. 126 alin. (4)—(6) și ale art. 127 din Codul de procedură penală. Având în vedere atât motivele de neconstituționalitate dezvoltate de autor prin notele scrise aflate la dosar, cât și susținerile apărătorului autorului excepției din ședința de dezbateri din data de 17 octombrie 2019, consemnate în încheierea de la acel termen, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală, având următorul cuprins: „(4) *Procurorul dispune acordarea statutului de martor amenințat și aplicarea măsurilor de protecție prin ordonanță motivată, care se păstrează în condiții de confidențialitate.* (5) *Procurorul verifică, la intervale de timp rezonabile, dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție, iar în caz contrar dispune, prin ordonanță motivată, încetarea acestora.* (6) *Măsurile prevăzute la alin. (1) se mențin pe tot parcursul procesului penal dacă starea de pericol nu a încetat.*”

12. În susținerea neconstituționalității normelor procesual penale criticate, autorul excepției invocă încălcarea atât a prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) potrivit cărora respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, ale art. 11 alin. (1)—(2) privind dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 24 referitoare la dreptul la apărare, ale art. 124 privind înfăptuirea justiției, ale art. 126 alin. (1) potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege și ale art. 131 alin. (1) referitoare la rolul Ministerului Public, cât și a dispozițiilor art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală, Curtea reține că acestea reglementează cu privire la dispunerea măsurilor de protecție a martorului amenințat în cursul urmăririi penale.

14. Curtea observă că, în cauza penală în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, prin Ordonanța din 11 februarie 2013, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Galați a admis, în temeiul art. 86¹ alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, cererea formulată de martor în Dosarul nr. 252/D/P/2012 și a stabilit identitatea nereală sub care martorul va participa la procesul penal. Totodată, capetele de acuzare împotriva inculpaților, inclusiv împotriva autorului excepției de neconstituționalitate, au fost formulate prin Rechizitoriul emis la data de 28 august 2013 de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și

Terorism — Serviciul Teritorial Galați în Dosarul nr. 218/D/P/0211, iar cauza penală a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Galați la data de 29 august 2013, dată la care era în vigoare Codul de procedură penală din 1968.

15. În aceste condiții, Curtea constată că, în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, întreaga urmărire penală s-a desfășurat sub Codul de procedură penală din 1968, dându-se eficiență dispozițiilor legii procesual penale în vigoare la acea dată, referitoare la protecția datelor de identificare a martorului, iar nu prevederilor supuse examinării instanței de control constituțional în prezentul dosar. Cu alte cuvinte, Curtea constată că dispozițiile art. 126 alin. (4) și (5) din noul Cod de procedură penală nu au legătură cu soluționarea cauzei, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, „*legătura cu soluționarea cauzei*”, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecătii, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun aceste dispoziții legale, în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014).

16. Totodată, din perspectiva legăturii cu cauza a dispozițiilor criticate, raportat la susținerile apărătorului autorului excepției, formulate la termenul din 17 octombrie 2019, Curtea reține că, în prezentul dosar, nu mai prezintă relevanță faptul că cererea inculpaților de trimitere a cauzei penale în camera preliminară a fost respinsă prin Încheierea din 27 februarie 2014, pronunțată de Tribunalul Galați — Secția penală, în Dosarul nr. 6.413/121/2013, motivat de faptul că cercetarea judecătorească a început în momentul verificării regularității actului de sesizare, anterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală. Parcurgerea camerei preliminare ar fi avut relevanță din perspectiva celor reținute în Decizia nr. 248 din 16 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 19 iunie 2019, paragraful 12, în care Curtea a constatat că dispozițiile art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală vizează dispunerea măsurilor de protecție a martorilor în etapa urmăririi penale, iar contestarea acestora este posibilă în etapa camerei preliminare, în cursul căreia este necesar a fi formulată și excepția de neconstituționalitate cu un atare obiect, conform art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală. Or, astfel cum Curtea a constatat în paragraful 15 al prezentei decizii, normele art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală în vigoare, deși de imediată aplicare, nu au legătură cu cauza penală în care a fost ridicată prezenta excepție, în condițiile în care urmărirea penală în Dosarul nr. 252/D/P/2012 s-a încheiat anterior intrării în vigoare a noii legi procesual penale.

17. Prin urmare, având în vedere cele reținute anterior, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

18. În ceea ce privește dispozițiile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală, Curtea reține că acestea au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, fiind analizate critici identice celor formulate în prezenta cauză. Astfel, prin Decizia nr. 248 din 16 aprilie 2019, precitată, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate constatând că dispozițiile art. 126 alin. (6)

din Codul de procedură penală sunt neconstituționale. În motivarea soluției sale, Curtea a reținut, în considerentele deciziei precitate, paragrafele 26 și 32, că normele procesual penale criticate nu stabilesc, în mod expres, organul judiciar care are competența de a se pronunța cu privire la măsurile de protecție dispuse conform alin. (1) al aceluiași articol, actul și modalitatea în care este exercitată competența anterior menționată, în ipoteza în care măsurile de protecție astfel luate se mențin după momentul începerii judecării, astfel încât dispozițiile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale, prin faptul că sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate — contravenind prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, și încalcă dreptul la apărare, reglementat la art. 24 din Constituție, ca garanție a dreptului la un proces echitabil, astfel cum acesta este prevăzut la art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală și la art. 6 din Convenție.

19. Curtea a reținut că administrarea probei cu martori în procesul penal, în condițiile instituirii în ceea ce îi privește a unor măsuri dintre cele prevăzute la art. 126 alin. (1) din Codul de procedură penală, reprezintă o excepție de la regulile generale referitoare la audierea martorilor, excepție ce determină obținerea unor declarații cu o valoare probantă restrânsă, a căror utilizare în procesul penal trebuie făcută conform art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pentru acest motiv, Curtea a constatat că se impune ca această excepție să fie în mod expres reglementată, atât sub aspectul organelor judiciare competente să dispună, să verifice sau să constate încetarea măsurilor de protecție a martorilor, cât și sub cel al procedurii corespunzătoare exercitării acestor atribuții, în toate etapele procesului penal, în scopul respectării exigențelor constituționale referitoare la claritatea, precizia și previzibilitatea legii, prevăzute la art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, și al asigurării dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare, astfel cum acestea sunt reglementate la art. 21 alin. (3) și art. 24 din Constituție (paragraful 25).

20. Totodată, Curtea a reținut că, prin raportare la exigențele art. 21 alin. (3) coroborat cu art. 24 alin. (1) din Constituție,

dispozițiile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală, care prevăd menținerea în cursul judecării a măsurilor de protecție dispuse de procuror în cursul urmăririi penale, reglementează, de fapt, menținerea, în etapa judecării, a unei restrângeri excepționale a exercitării dreptului la apărare al inculpatului, fără a menționa procedura prin care poate fi verificată necesitatea menținerii acestor măsuri, condițiile încetării lor și organul judiciar căruia îi revin atribuțiile corespunzătoare realizării unor astfel de verificări. Însă menținerea unei astfel de restrângeri, coroborată cu lipsa unei proceduri expres reglementate de încetare a sa, atunci când condițiile existente în cauză nu mai impun ca aceasta să continue, echivalează cu o restrângere nelegală a exercitării dreptului la apărare. Mai mult, Curtea a reținut că administrarea, în cursul judecării, a probei cu martori, în condițiile menținerii măsurilor de protecție a martorilor dispuse în cursul urmăririi penale, deși nu mai subzistă necesitatea menținerii respectivelor măsuri, poate determina nulitatea relativă a probelor astfel obținute, potrivit art. 282 din Codul de procedură penală (paragraful 30).

21. În consecință, Curtea constată că, în prezenta cauză, devin incidente dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră „*Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”. Inadmisibilitatea excepției, fiind un element definitoriu al competenței instanței constituționale, este subsecventă exclusiv pronunțării, anterior, de către Curtea Constituțională a unei decizii de admitere a excepției cu același obiect și constatării neconstituționalității prevederilor deduse, din nou, controlului de constituționalitate. Având în vedere și faptul că actul de sesizare a Curții Constituționale este anterior publicării deciziei de constatare a neconstituționalității, excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală urmează a fi respinsă ca devenită inadmisibilă.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Mircea Liviu Jîtea în Dosarul nr. 880/44/2017 al Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori.

2. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

privind structura anului școlar 2020—2021

Având în vedere prevederile art. 94 alin. (2) lit. r) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,
în temeiul prevederilor art. 15 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — (1) Anul școlar 2020—2021 începe la data de 1 septembrie 2020, se încheie la data de 31 august 2021 și are 34 de săptămâni de cursuri. Cursurile anului școlar 2020—2021 încep la data de 14 septembrie 2020.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) se stabilesc următoarele:

a) pentru clasele a XII-a zi, a XIII-a seral și frecvență redusă, anul școlar are 32 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 4 iunie 2021;

b) pentru clasa a VIII-a, anul școlar are 33 de săptămâni de cursuri și se încheie la data de 11 iunie 2021;

c) pentru clasele din învățământul liceal — filiera tehnologică, cu excepția claselor prevăzute la lit. a) și pentru clasele din învățământul profesional, anul școlar are 37 de săptămâni de cursuri.

Art. 2. — Anul școlar 2020—2021 se structurează pe două semestre, după cum urmează:

Semestrul I are 17 săptămâni de cursuri dispuse în perioada 14 septembrie 2020 — 29 ianuarie 2021.

Cursuri — luni, 14 septembrie 2020 — marți, 22 decembrie 2020.

În perioada 26 octombrie—1 noiembrie 2020, elevii claselor din învățământul primar și copiii din grupele din învățământul preșcolar sunt în vacanță.

Vacanța de iarnă — miercuri, 23 decembrie 2020 — duminică, 10 ianuarie 2021.

Cursuri — luni, 11 ianuarie 2021 — vineri, 29 ianuarie 2021.

Vacanța intersemestrială — sâmbătă, 30 ianuarie 2021 — duminică, 7 februarie 2021.

Semestrul al II-lea are 17 săptămâni de cursuri dispuse în perioada 8 februarie—18 iunie 2021.

Cursuri — luni, 8 februarie 2021 — joi, 1 aprilie 2021.

Vacanță — vineri, 2 aprilie 2021 — duminică, 11 aprilie 2021.

Cursuri — luni, 12 aprilie 2021 — joi, 29 aprilie 2021.

Vacanță — vineri, 30 aprilie 2021 — duminică, 9 mai 2021.

Cursuri — luni, 10 mai 2021 — vineri, 18 iunie 2021.

Vacanța de vară — sâmbătă, 19 iunie 2021 — data din septembrie 2021 la care încep cursurile anului școlar 2021—2022.

Art. 3. — În zilele nelucrătoare/de sărbătoare legală prevăzute de lege și de contractul colectiv de muncă aplicabil nu se organizează cursuri.

Art. 4. — Unitățile de învățământ și inspectoratele școlare marchează prin manifestări specifice ziua de 5 octombrie 2020 — Ziua internațională a educației.

Art. 5. — (1) Programul național „Școala altfel” se va desfășura în perioada 5 octombrie 2020 — 4 iunie 2021, pe o perioadă de 5 zile consecutive lucrătoare, a căror planificare se află la decizia unității de învățământ.

(2) Intervalul aferent programului „Școala altfel” nu va coincide cu perioada în care se susțin lucrările scrise semestriale (tezele).

(3) Pentru clasele din învățământul liceal — filiera tehnologică din învățământul profesional și din învățământul postliceal se pot organiza activități de instruire practică în săptămâna dedicată programului „Școala altfel”.

Art. 6. — Lucrările scrise semestriale (tezele) se susțin, după ce se parcurge programa școlară, cu cel puțin 3 săptămâni înainte de finalizarea semestrului.

Art. 7. — Etapele naționale ale olimpiadelor școlare se organizează, de regulă, în perioada vacanțelor de primăvară, conform calendarului olimpiadelor naționale școlare.

Art. 8. — (1) În situații obiective, cum ar fi calamități naturale, intemperii, epidemii, alte situații excepționale, cursurile pot fi suspendate cu respectarea prevederilor Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.079/2016, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Recuperarea cursurilor suspendate în condițiile alin. (1) nu se poate realiza în perioada vacanțelor școlare.

Art. 9. — Calendarul examenelor/evaluărilor naționale, al examenelor de absolvire, respectiv de certificare/atestare a calificării profesionale/a competențelor, precum și calendarul admiterii în clasa a IX-a se aprobă prin ordine distincte ale ministrului educației și cercetării.

Art. 10. — Direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 11. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Cristina Monica Anisie

București, 29 ianuarie 2020.
Nr. 3.125.

ACTE ALE AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T

**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale Partidului Alianța Liberalilor și Democraților — ALDE,
parte a Alianței Electorale „UN OM”, cu ocazia alegerii Președintelui României
din data de 10 noiembrie 2019**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 6.01.2020—21.01.2020 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Alianța Liberalilor și Democraților — ALDE, parte a Alianței Electorale „UN OM”, cu ocazia alegerii Președintelui României din data de 10 noiembrie 2019.

Constatări:

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerii Președintelui României din data de 10 noiembrie 2019:

— contribuțiile electorale au fost în cuantum de 4.557.000,00 lei, provenite din transferul fondurilor private din activitatea curentă în sumă de 4.187.000,00 lei și din subvenții de la bugetul de stat în sumă de 300.000,00 lei;

— cheltuielile electorale au fost în cuantum de 4.504.699,07 lei, din care 4.256.768,32 lei cheltuieli aferente veniturilor provenite din finanțare privată și 247.930,75 lei cheltuieli aferente veniturilor provenite din finanțarea publică.

Conform cererii de rambursare a cheltuielilor electorale depuse de către mandatarul financiar coordonator, cuantumul cheltuielilor electorale solicitate în vederea rambursării este de 4.514.123,87 lei, iar conform documentelor justificative cuantumul acestora este de 4.504.699,07 lei.

În conformitate cu prevederile art. 48 alin. (12) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în urma verificărilor efectuate, echipa de control a validat suma de 4.256.768,32 lei aferentă cheltuielilor electorale pe care o propune în vederea rambursării către competitorul electoral și a invalidat suma de 257.355,55 lei, din care 247.930,75 lei, potrivit prevederilor art. 48 alin. (11) lit. d) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și 9.424,80 lei — sumă solicitată suplimentar în cererea de rambursare aferentă unor facturi stornate de furnizor și care a fost returnată în contul de campanie.

S-a constatat faptul că au fost încălcate prevederile art. 28 alin. (6) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 23 ianuarie 2020.

Nr. 933.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T

**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale Partidului Națiunea Română, cu ocazia alegerilor
pentru Președintele României din anul 2019**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 6.01.2020—28.01.2020 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale înregistrate de Partidul Națiunea Română, cu ocazia alegerilor pentru Președintele României din anul 2019.

Constatări:

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerilor pentru Președintele României din anul 2019, contribuțiile electorale au fost în cuantum de 85.000,00 lei, provenind din venituri proprii, iar cheltuielile electorale au fost în cuantum de 34.378,83 lei.

Nu au fost îndeplinite condițiile privind rambursarea cheltuielilor electorale prevăzute de art. 48 alin. (3) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 57 alin. (3) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2016, cu modificările ulterioare.

S-a constatat că au fost încălcate prevederile art. 28 alin. (9) și ale art. 36 alin. (3²) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 29 ianuarie 2020.

Nr. 1.153.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T

**privind verificarea legalității veniturilor și cheltuielilor electorale
ale Partidului PRO ROMÂNIA, parte a Alianței Electorale „UN OM”,
cu ocazia alegerii Președintelui României din data de 10 noiembrie 2019**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în perioada 12.12.2019—10.02.2020 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul PRO ROMÂNIA, parte a Alianței Electorale „UN OM”, cu ocazia alegerii Președintelui României din data de 10 noiembrie 2019.

Constatări:

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că pentru campania electorală aferentă alegerii Președintelui României din data de 10 noiembrie 2019:

— contribuțiile electorale au fost în cuantum de 11.728.500,00 lei, provenite din transferuri ale fondurilor obținute în afara perioadei electorale;

— cheltuielile electorale au fost în cuantum de 11.722.831,67 lei, fiind aferente veniturilor provenite în totalitate din finanțare privată.

Conform cererii de rambursare a cheltuielilor electorale depuse de către mandatarul financiar coordonator, cuantumul cheltuielilor electorale este de 11.722.831,67 lei, iar conform documentelor justificative cuantumul acestora este de 11.722.837,63 lei.

În conformitate cu prevederile art. 48 alin. (12) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în urma verificărilor efectuate, echipa de control a validat suma de 11.722.831,67 lei.

S-a constatat că au fost încălcate prevederile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 30 ianuarie 2020.

Nr. 1.225.

ACTE ALE COLEGIULUI MEDICILOR STOMATOLOGI DIN ROMÂNIA

COLEGIUL MEDICILOR STOMATOLOGI DIN ROMÂNIA

DECIZIE**pentru modificarea și completarea Deciziei Consiliului național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România nr. 24/2CN/2019 privind eliberarea certificatului de membru al Colegiului Medicilor Stomatologi din România**

În temeiul art. 534 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 34 din Regulamentul de organizare și funcționare a Colegiului Medicilor Dentiști din România, adoptat prin Decizia Adunării generale naționale a Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 5/2007, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România adoptă următoarea decizie:

Art. I. — Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor Stomatologi din România nr. 24/2CN/2019 privind eliberarea certificatului de membru al Colegiului Medicilor Stomatologi din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 835 din 15 octombrie 2019, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Documentele necesare pentru eliberarea certificatului de membru pot fi transmise și prin mijloace electronice, prin servicii poștale sau de curierat. Documentele transmise prin mijloace electronice vor fi primite și înregistrate numai dacă sunt certificate pentru conformitatea cu originalul de către medicul solicitant, pe baza semnăturii electronice.”

2. La articolul 13, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Nu este necesară prezentarea anuală a dovezii prevăzute la alin. (1) lit. e) nici atunci când medicul

stomatolog își exercită profesia în cadrul aceleiași unități, care a emis anterior un înscris doveditor privind desfășurarea activității de medicină dentară, caz în care dovada respectivă va fi prezentată o dată la 5 ani sau ori de câte ori interven modificări ale unității în cadrul căreia medicul stomatolog își exercită profesia.”

3. La articolul 13, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Documentele prevăzute la alin. (1) pot fi transmise și prin mijloace electronice, prin servicii poștale sau de curierat. Documentele transmise prin mijloace electronice vor fi primite și înregistrate numai dacă sunt certificate pentru conformitatea cu originalul de către medicul solicitant, pe baza semnăturii electronice.”

Art. II. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Colegiului Medicilor Stomatologi din România,
Ecaterina Ionescu

București, 17 decembrie 2019.
Nr. 29/2CN.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

